

**ЦЕНТР ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ
ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник управління освіти
Дарницької районної в місті Києві
державної адміністрації

Євгенія СПИСОВСЬКА

« *Вересня* » 2021 р.

Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
«Гончарне мистецтво»

3 роки навчання
початковий, основний, вищий рівні

м. Київ - 2021

Укладач:

Шлапунов Володимир Вікторович - керівник Зразкового художнього колективу гуртка «Гончари» Центру технічної творчості та професійної орієнтації шкільної молоді Дарницького району міста Києва

Рецензент:

Корнієнко А. В. – провідний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Художня кераміка, гончарство посідають почесне місце серед інших видів декоративно-ужиткового мистецтва. Давнє ремесло багатьох народів світу, належить до традиційних українських ремесел і є яскравим прикладом мистецької культури українців. Гончарство – це дуже тендітна справа, яка потребує великих затрат фізичних сил, концентрації уваги, обережності в роботі з матеріалом. Кожен бажаючий може за один майстер-клас зробити собі чашку, горщик, вазочку або підсвічник за допомогою майстра-наставника. Однак, щоб працювати з глиною самостійно, треба довго та цілеспрямовано вчитися.

Створення навчальної програми «Гончарне мистецтво» обумовлено необхідністю оновлення структури навчальної програми гончарства, рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист від 08.04.2016 р. № 1/11-4658), внесенням змін до тем та перерозподілом навчальних годин, конкретизацією прогнозованих результатів для кожного рівня навчання.

Актуальність навчальної програми «Гончарне мистецтво» пов'язана з відродженням традицій найдавнішого виду народного мистецтва, який несе в собі безцінну інформацію про давній побут; збереженням та продовженням справи славетних гончарів; вихованням в кожній дитині любові до минулого свого народу, рідного краю, країни.

Навчальна програма реалізується в гуртку художньо-естетичного напряму декоративно-ужиткового профілю, розрахована на вихованців віком від 8 років.

Метою навчальної програми є створення умов для виявлення та розвитку творчих здібностей дитини, формування ціннісного ставлення до культури українського народу через практичну творчу діяльність у гончарній справі. Творити красу – це чудово, і ніколи не пізно відкрити в собі талант.

Основні завдання:

- ознайомити з поняттями та знаннями, які стосуються гончарства як одного з видів народної творчості;
- сформувати практичні уміння та навички виготовлення різноманітних гончарних виробів;
- забезпечити розвиток творчих здібностей вихованців;
- сприяти розвитку естетичного смаку, творчої уяви, фантазії;
- забезпечити умови творчої самореалізації вихованців;
- розвинути позитивні якості особистості: працелюбність, наполегливість у досягненні мети, відповідальність за результат власної діяльності;
- виховати шанобливе ставлення до надбань духовних та матеріальних

цінностей світової та вітчизняної культур.

Навчальна програма передбачає 3 роки навчання:

1-й рік – початковий рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

2-й рік – основний рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

3-й рік – вищий рівень – 216 год. на рік, 6 год. на тиждень.

Для зарахування дитини у групи початкового рівня достатньо здібностей до малювання та ліплення з пластиліну. Програма початкового рівня навчання спонукає дітей до активних спостережень, розвиває цікавість і любов до довкілля, захоплення ним. Діти знайомляться з творами гончарства, іншими предметами народних ремесел; творять своє мистецтво в яскравих фарбах і гончарних композиціях, розвивають здатність до самоорганізації, цілеспрямованої творчої трудової діяльності.

Основним змістом роботи гуртка на початковому рівні навчання є створення загальної уяви про гончарне ремесло й мистецтво кераміки, ознайомлення вихованців із правилами техніки безпеки. На цьому рівні засвоюються початкові прийоми основних технік керамічного виробництва.

Склад груп, у яких діти навчаються за програмою основного рівня, коригують з урахуванням віку, індивідуальних особливостей та успішності дітей. На основному рівні підготовки вихованці отримують теоретичні знання й формують практичні навички володіння техніками й технологіями гончарства. Вони необхідні й достатні для того, щоб займатися гончарною справою на аматорському рівні (за зразками та з елементами самостійної творчості). Вихованці можуть спробувати себе в різних площинах кераміки й знайти свої улюблені художні техніки. Завдяки цьому діти зможуть ставити перед собою складніші завдання, вирішувати їх, удосконалювати свою творчу діяльність. На цьому рівні потрібно відчутти свою особистість, спробувати сили в ролі оцінювача, знавця.

Вихованців переводять на вищий рівень в індивідуальному порядку після успішного виконання програми основного рівня. Вищий рівень передбачає ознайомлення вихованців із визначними зразками керамічної культури, організацією промислового керамічного виробництва. Вони вивчають технології індивідуальної та колективної творчості, беруть участь у тематичних і авторських виставках, конкурсах.

Заняття вищого рівня підготовки сприяють формуванню творчої індивідуальності. У декоративно-прикладній діяльності вихованців виявляється стійкий інтерес до глибокого вивчення природи та законів її відображення:

форми, кольору; психологічного стану у своїх виробках. У пошуках засобів самоствердження діти вивчають і досліджують нові методи й засоби керамічного ремесла. Тривалий час діти працюють над виробами, на основі яких виконують самостійні художні твори в обраній техніці. Курс вищого рівня передбачає глибші знання з матеріалознавства: навчання основним прийомам роботи з гіпсом, лікером, глазурями, опанування техніки випалювання димної кераміки в гончарному горні.

Програма інтегрує знання з історії, народознавства, креслення, образотворчого мистецтва. Для розширення світогляду вихованців планується проведення екскурсій у музеї, на виставки творів народного мистецтва, зустрічі з майстрами - гончарами.

Виконання програми оцінюється за контрольними показниками, розробленими для відповідних рівнів навчання, розділів програм і тем занять. На початковому рівні підготовки виконання завдань оцінює педагог, на основному і вищому рівнях гуртківці самі беруть участь в обговоренні та оцінці виконаних робіт. Результати участі у виставках і конкурсах формують у дітей конкретне уявлення про особисту успішність в оволодінні керамічною майстерністю (у тому чи іншому виді керамічної техніки).

За цією програмою можуть проводитися заняття в групах індивідуального навчання, які організовуються відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах.

Програма є орієнтовною. Керівник гуртка може вносити зміни й доповнення в зміст програми та розподіл годин за темами, враховуючи інтереси гуртківців, стан матеріально-технічної бази закладу.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Початковий рівень

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	2	-	2
2	Гончарні інструменти	2	2	4
3	Глина – «хліб» гончарної справи	2	6	8
4	Гончарний круг	2	2	4
5	Горно	2	-	2
6	Естетика керамічної поверхні	4	4	8
7	Приготування керамічного тіста	2	6	8
8	Ліпні прийоми роботи з глиною	4	6	10
9	Ліплення з натури	4	10	14
10	Улюблений мультиплікаційний персонаж	2	8	10
11	Казка в глині (композиція)	4	10	14
12	Розпис керамічної іграшки	4	8	12
13	Декоративне панно	4	12	16
14	Дивовижний посуд	4	12	16
15	Композиція з гончарних елементів	2	12	14
16	Підсумок	2	-	2
	Разом	54	90	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка на навчальний рік. Організаційні питання. Правила поведінки в колективі. Правила безпеки на заняттях. Етнографічні регіони керамічного виробництва в Україні (с. Опішне, с. Косів). Властивості глини та фарб.

2. Гончарні інструменти (4 год.)

Теоретична частина. Стеки, їх види (скульптурний, стек «петля», стек із зубчиками).

Практична частина. Підготовка робочого місця та інструментів. Вправи зі стеками: опрацювання дрібних деталей нанесення декору (на заготовках).

3. Глина – «хліб» гончарної справи (8 год.)

Теоретична частина. Пластичність глини (жирна і пісна глина). Загальні ознаки придатності керамічної сировини (пластичність, вогнетривкість, кольорова гама, водостійкість, міцність).

Практична частина. Взяття зразків глини на глинищі для визначення придатності. Вправи: прийоми збереження пластичності (запобігання зсушуванню).

4. Гончарний круг (4 год.)

Теоретична частина. Будова гончарного круга (маховик, робоча площа), його технічні можливості.

Практична частина. Виконання вправ: позиція майстра за гончарним кругом (положення рук і ніг). Запуск круга. Спостереження за роботою майстра.

5. Горно (2 год.)

Теоретична частина. Горно – піч (відкрите полум'я). Муфельна піч (закритий теплоносій). Принципи роботи горна та муфельної печі.

6. Естетика керамічної поверхні (8 год.)

Теоретична частина. Способи декорування поверхні керамічного виробу (рельєфне та гладке).

Практична частина. Декорування поверхні невипаленої глини (ліплення й гравірування вручну). Декорування поверхні випаленого горщика, розпис пензлем.

7. Приготування керамічного тіста (8 год.)

Теоретична частина. Придатність керамічного тіста до роботи, його особливі властивості.

Практична частина. Очищення глини від твердих домішок, подрібнення, доведення тіста до потрібної густоти.

8. Ліпні прийоми роботи з глиною (10 год.)

Теоретична частина. Техніка ліплення з шматка, з пласта, кільцями.

Практична частина. Виконання вправ по заготовці спрощеної форми, спрощеної геометричної форми. Ліплення посуду. Виконання дрібної пластики (іграшки).

9. Ліплення з натури (14 год.)

Теоретична частина. Міфологічні уявлення про птахів і тварин.

Практична частина. Ліплення півника, казкового птаха тощо (за зразком димківської іграшки). Ліплення баранця (за зразком опішнянської іграшки). Ліплення коника (за зразком філімонівської іграшки). Ліплення (за уявою)

домашніх тварин.

10. Улюблений мультиплікаційний персонаж (10 год.)

Теоретична частина. Персонажі, їх характерні особливості.

Практична частина. Вибір та пошук прикладів зображення персонажу. Виконання ескізного малюнку на папері. Відтворення ескізного варіанта в матеріалі.

11. Казка в глині (композиція) (14 год.)

Теоретична частина. Характерні особливості казки. Народні казки. Поняття композиції.

Практична частина. Вибір сюжету та цілісного композиційного рішення виробу. Виконання ескізних замальовок тварин (за вибраним сюжетом на папері. Відтворення ескізного варіанта в матеріалі.

12. Розпис керамічної іграшки (12 год.)

Теоретична частина. Орнаментальна символіка глиняних виробів. Особливості слов'янської керамічної іграшки. Основні прийоми розпису темперними фарбами.

Практична частина. Приготування робочого місця, необхідних матеріалів та інструментів для розпису (фарби, палітра, пензлі). Підбір кольорів, необхідних для роботи. Послідовний розпис іграшки.

13. Декоративне панно (16 год.)

Теоретична частина. Декоративне панно в інтер'єрі. Види рельєфу.

Практична частина. Приготування шамотної глини. Виготовлення основи (пласт). Виконання ескізу композиції рослинного орнаменту (на папері). Виконання декоративного панно в матеріалі. Сушіння та декорування виробу.

14. Дивовижний посуд (16 год.)

Теоретична частина. Легенди про виникнення гончарного посуду. Прийоми виконання посуду зі спіралей або кілець. Способи виготовлення денця горщика.

Практична частина. Відпрацьовування прийомів ліплення посуду зі спіралей або кілець. Виготовлення денця горщика. Нарощування стінки горщика. Виготовлення ніжки й утора на турнетці. Виготовлення «дивовижного» посуду. Сушіння та декорування виробу.

15. Композиція з гончарних елементів (14 год.)

Теоретична частина. Гончарні вироби та композиції з них.

Практична частина. Вибір теми та виконання ескізу композиції виробу на папері. Виконання деталей виробу у матеріалі. Виконання творчої композиції

за даними розмірами. Сушіння та випалювання керамічних виробів. Декорування.

16. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків. Проведення вікторини знавців гончарної справи.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- властивості глини та фарб;
- стеки, їх види та застосування;
- етнографічні особливості українського гончарства;
- будову гончарного круга та його технічні можливості;
- принципи роботи горна та муфельної печі;
- поняття композиції;
- особливі властивості керамічного тіста;
- ліпні прийоми роботи з глиною;
- способи декорування поверхні керамічного виробу;
- орнаментальну символіку глиняних виробів;
- особливості слов'янської керамічної іграшки;
- основні прийоми розпису темперними фарбами;
- види рельєфу;
- прийоми виконання посуду зі спіралей та кілець;
- правила техніки безпеки.

Вихованці мають уміти:

- працювати зі стеками;
- приготувати керамічне тісто;
- виконувати ескізні малюнки на папері;
- відтворювати ескізний малюнок у матеріалі;
- виконувати прості вироби методом ручного ліплення з шматка, з пласта, кільцями;
- декорувати поверхні невипаленої та випаленої глини;
- розписувати виріб темперними фарбами;
- виконувати декоративні панно та композиції з гончарних виробів.

Вихованці мають набути досвід:

- втілення образів у художній формі;
- виготовлення виробів ручним ліпленням з натури та за власним задумом.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Основний рівень

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Етнографічні особливості українського гончарства	6	8	14
3.	Робота з обладнанням	2	8	10
4.	Вибір і підготовка гончарної глини	6	16	22
5.	Формування виробів із глини	4	14	18
6.	Робота на гончарному крузі	4	16	20
7.	Сушіння та випалювання в печі	2	4	6
8.	Ангоби та гончарні вироби	2	10	12
9.	Глазурі та гончарні вироби	2	10	12
10.	Виготовлення авторських виробів	2	24	26
11.	Підсумок	2	-	2
	Разом	44	100	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка на навчальний рік. Організаційні питання. Правила поведінки в колективі. Інструменти та матеріали. Правила техніки безпеки на заняттях.

2. Етнографічні особливості українського гончарства (14 год.)

Теоретична частина. Етнографічні регіони керамічного виробництва в Україні (гончарний посуд Закарпаття, Полтавщини, Слобожанщини та інших регіонів). Гончарство в міфах про створення світу. Гончар – чарівник. Шанобливе ставлення до гончара та гончарства. Спорідненість гончарства й ковальства.

Практична частина. Виконання ескізних замальовок зразків регіональної кераміки. Виконання посуду за зразком. Сушіння та випалювання виробів. Декорування поливами.

3. Робота з обладнанням (10 год.)

Теоретична частина. Правила користування інструментами та пристроями в керамічному виробництві. Правила техніки безпеки. Перша допомога при пораненні колючими та ріжучими інструментами, при опіках.

Практична частина. Підготовка робочого місця та інструментів. Виконання простих вправ із інструментами та обладнанням. Спостереження за роботою майстра біля муфельної печі.

4. Вибір і підготовка гончарної глини (22 год.)

Теоретична частина. Гончарна глина (майолікова, керамічна).

Заповнювачі. Місцеві глини. Механізований та ручний методи заготівлі глини.

Практична частина. Перегляд відеозапису циклу керамічного виробництва або екскурсія на керамічне підприємство. Заготівля та зберігання сировини. Очищення глини від твердих домішок (подрібнення, доведення тіста до потрібної густоти, механізований метод). Відмочування глини та приготування глиняної маси придатної до роботи на гончарному крузі (ручний метод). Змішування шлікеру та просушування його у гіпсових формах.

5. Формування виробів із глини (18 год.)

Теоретична частина. Майстри української глиняної іграшки. Особливості будови людини.

Практична частина. Перегляд відеозаписів, аналіз роботи майстрів. Ліплення за зразком жіночої та чоловічої фігурок у стані спокою і в стані руху. Складання керамічної композиції з двох постатей. Виконання декоративного панно з фігурою людини. Складання керамічної композиції за мотивами художніх творів.

6. Робота на гончарному крузі (20 год.)

Теоретична частина. Конструкція гончарного круга. Робоче положення рук і ніг. Прийоми виготовлення виробу на гончарному крузі. Техніка безпеки.

Практична частина. Приведення круга в рух, центрування глини. «Витягування» (куля – конус – куля, циліндр). Виготовлення посуду з одного шматка глини (горщик для квітів, тарілка, чашка, глечик).

7. Сушіння та випалювання в печі (6 год.)

Теоретична частина. Випалювання (перехід керамічної маси в кам'яно подібний стан). Режими сушіння.

Практична частина. Завантаження муфельної печі виробами. Вибір режиму сушіння (в різні етапи технологічного процесу: до декорування, остаточне).

8. Ангоби та гончарні вироби (12 год.)

Теоретична частина. Залежність кольору сирих глин від домішок (глини білі, жовті, зелені, червоні, коричневі, сині та ін.). Прийоми декорування керамічних виробів ангобами.

Практична частина. Приготування білого ангобу. Приготування ангобів інших кольорів (червоний, зелений, чорний). Декорування виробів ангобами.

9. Глазурі та гончарні вироби (12 год.)

Теоретична частина. Глазур – силікатне скло, що не має постійної точки плавлення. Техніка глазурування поливанням або занурюванням.

Практична частина. Нанесення глазури на виріб поливанням. Нанесення глазури на виріб занурюванням.

10. Виготовлення авторських виробів (26 год.)

Теоретична частина. Етапи роботи над авторським виробом.

Практична частина. Перегляд відеозапису виставок дитячих робіт. Виконання ескізних замальовок виробу на папері. Виготовлення виробу в матеріалі. Сушіння та випалювання. Декорування керамічного виробу.

11. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків. Проведення вікторини знавців гончарної справи.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- етнографічні регіони керамічного виробництва, їх особливості;
- правила користування інструментами та пристроями в керамічному виробництві;
- методи заготівлі глини;
- прийоми виготовлення виробу на гончарному крузі;
- техніку глазурування;
- технологію випалювання виробу;
- поняття розпису ангобами;
- правила техніки безпеки.

Вихованці мають уміти:

- заготовляти та зберігати сировину;
- очищувати глину від твердих домішок;
- ліпити постаті людей за зразком;
- складати композицію з постатей;

- виконувати декоративні панно з постатями;
- виготовляти посуд із одного шматка глини на гончарному крузі;
- випалювати та декорувати виріб;
- виготовляти білий та кольорові ангоби.

Вихованці мають набути досвід:

- роботи на гончарному крузі;
- створення композицій та панно з людськими постатями;
- випалювання та декорування виробів.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Вищий рівень

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	3	-	3
2.	Керамічні, кам'яні та фарфорові маси	3	9	12
3.	Технологія керамічного виробництва	6	3	9
4.	Шлікер. Лиття та ручне формування виробів	8	21	29
5.	Декор сирих виробів. Обробка напівфабрикатів	3	21	24
6.	Розпис ангобами. Склад кольорових ангобів	3	15	18
7.	Сушіння та випалювання на бісквіт	3	9	12
8.	Поливи. Глазурування. Полив'яний декор	6	18	24
9.	Випалювання полив'яних виробів	3	6	9
10.	Технологія виготовлення архітектурної кераміки	6	24	30
11.	Виготовлення авторських виробів	6	37	43
12.	Підсумок	3	-	3
	Разом	53	163	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка на навчальний рік. Правила поведінки в колективі. Організаційні питання. Інструменти та матеріали. Правила безпеки на заняттях.

Художні та технологічні особливості кераміки регіонів України. Глина в культурі українців.

2. Керамічні, кам'яні та фарфорові маси (12 год.)

Теоретична частина. Загальні ознаки придатності керамічної, кам'яної та фарфорової маси (пластичність, вогнетривкість, кольорова гама, водостійкість, міцність).

Практична частина. Приготування керамічної маси для роботи в гіпсових формах. Виготовлення виробів та аналіз якості керамічної маси.

3. Технологія керамічного виробництва (9 год.)

Теоретична частина. Види керамічних виробів: майоліка (побутова, художня, технічна, архітектурна). Техніка використання наповнювачів (кремнезем, вапно, шамот). Ознаки якості керамічних виробів (практичні та естетичні).

Практична частина. Екскурсія на виставку майоліки. Визначення якості побутової кераміки: легкість, низька водопроникність, гігієнічність, досконалість стилю, форми, декорування.

4. Шлікер. Лиття та ручне формування виробів (29 год.)

Теоретична частина. Технологія приготування шлікеру. Техніка лиття в гіпсових формах. Техніка ручного формування в гіпсових формах.

Практична частина. Виготовлення виробів наливним і зливним способами. Нарощування стінок виробу. Відпрацьовування способу пресування.

5. Декор сирих виробів. Обробка напівфабрикатів (24 год.)

Теоретична частина. Інструменти та пристрої для декорування. Техніки декорування сирих виробів.

Практична частина. Виконання ліпного декорування сирих виробів, гравірувального декору, скульптурного декорування. Відпрацьовування способу штампування.

6. Розпис ангобами. Склад кольорових ангобів (18 год.)

Теоретична частина. Гама ангобних кольорів. Засоби нанесення ангобу. Особливості розпису технікою фляндрівки.

Практична частина. Нанесення ангобу на матеріал: поливання, занурювання, пензлем. Розпис декоративної тарелі технікою фляндрівки.

7. Сушіння та випалювання на бісквіт (12 год.)

Теоретична частина. Процес сушіння глиняних напівфабрикатів. Сушіння виробів із застосуванням гіпсових кілець (45 град. Фаска).

Практична частина. Виготовлення та сушіння тарелів. Сушіння глечиків з ручками (застосування гіпсового кільця). Підготовка муфельної печі та її завантаження. Випалювання виробів на бісквіт.

8. Поливи. Глазурування. Полив'яний декор (24 год.)

Теоретична частина. Рецепти приготування глазури. Тугоплавкі та легкоплавкі глазури. Засоби нанесення глазури на поверхню виробу.

Практична частина. Підготовка виробів до глазурування. Глазурування виробів поливанням (для створення декоративного ефекту). Глазурування методом пульверизації (по сухій і мокрій поверхні). Розпис поливою, пензлем.

9. Випалювання полив'яних виробів (9 год.)

Теоретична частина. Прийоми випалювання полив'яних виробів. Техніка безпеки при випалюванні.

Практична частина. Підготовка глазурованих виробів до завантаження в муфельну піч. Випалювання полив'яних виробів.

10. Технологія виготовлення архітектурної кераміки (30 год.)

Теоретична частина. Архітектурна кераміка. Матеріали для архітектурної кераміки. Настінні панно, рельєфи, барельєфи. Українське бароко.

Практична частина. Екскурсія по визначним архітектурним пам'яткам українського бароко. Розробка ескізу фрагменту фасаду. Виготовлення фрагменту фасаду в матеріалі. Декорування виробу.

11. Виготовлення авторських виробів (43 год.)

Теоретична частина. Етапи роботи над авторським виробом.

Практична частина. Вибір теми, матеріалу, техніки. Розробка композиції, ескізне малювання. Виготовлення одного або декількох авторських виробів у гончарному матеріалі. Виставка-презентація робіт.

12. Підсумок (3 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків. Іспит на отримання свідоцтва про позашкільну освіту.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- загальні ознаки придатності керамічних матеріалів;
- види керамічних виробів;
- основи контролю якості виробів;
- техніку використання наповнювачів;
- технологію приготування шлікеру;
- техніку лиття та ручного формування в гіпсових формах;
- техніки декорування сирих виробів;
- засоби нанесення ангобу та його кольорову гаму;
- процес сушіння глиняних напівфабрикатів;
- прийоми випалювання полив'яних виробів;
- рецепти приготування глазури та засоби нанесення глазури;
- відомості про архітектурну кераміку та її особливості в українському бароко;
- поняття про настінні панно, рельєфи, барельєфи;
- етапи роботи над авторським виробом;
- правила техніки безпеки.

Вихованці мають уміти:

- визначати якість побутової кераміки;
- виготовляти керамічну масу для роботи в гіпсових формах;
- приготувати лікер;
- виготовляти вироби наливним і зливним способами;
- виконувати ліпне декорування;
- виготовляти та наносити ангоби;
- володіти технікою розпису фляндрівки;
- користуватися муфельною піччю;
- глазурувати вироби поливанням;
- виготовляти фрагменти архітектурної кераміки.

Вихованці мають набути досвід:

- роботи з муфельною піччю;
- аналізу та контролю якості керамічних виробів;
- створення авторського виробу за власним задумом.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

№ з/п	Основне обладнання	Кількість
<i>Матеріали</i>		
1.	Глина	50 кг
2.	Серветки з тканини або поліетилену	20 шт.
3.	Фарби	10 кг
<i>Обладнання спеціалізоване</i>		
1.	Гончарна піч для випалювання виробів	1 шт.
<i>Прилади</i>		
1.	Гончарний круг	2 шт.
2.	Інструменти	20 шт.
3.	Пензлики	20 шт.
4.	Посуд для води	20 шт.
5.	Посуд для замішування глини	20 шт.
6.	Стеки	20 шт.
7.	Турнетки	20 шт.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голубець О. Львівська кераміка / О. Голубець. – К.: Наук. думка, 1991. – 120 с.
2. Данкевич Е. В. Знакомьтесь: глина / Е.В.Данкевич, О.В.Жакова. – СПб.: Кристалл, 1998. – 272 с.
3. Легенький Ю.Г. Від ремесла до творчості: зб. / Ю.Г. Легенький. – К., 1990.
4. Пошивайло О. М. Етнографія українського гончарства / О.М. Пошивайло. – К.: Молодь, 1987.
5. Петрашенко В. Слов'янська кераміка VIII–IX ст. правобережжя Середнього Подніпров'я / В.Петрашенко. – К. : Наук. думка, 1992 – 140 с.
6. Рисцов В. При гончарному крузі / В. Рисцов. – К.: Молодь, 1987.

УХВАЛЕНО

на засіданні методичної ради
Центру технічної творчості та
професійної орієнтації шкільної молоді
протокол № 1 від 26 серпня 2021 року

Голова Ірина СКІПОР

Директор Центру ТТМ Олена АНТОНОВА

